

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ,
ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Διεύθυνση: Θεμιστοκλέους 5, 106 77 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 3321777-779
Πληροφορίες: Ελένη Ζγουλέτα
Ελένη Παφίλη
E-mail: ezgouleta@culture.gr
epafili@culture.gr
ehpkgr@gmail.com

Αθήνα, 08.04.2025

Αριθ. Πρωτ.: 161053

ΠΡΟΣ:

Πίνακα Αποδεκτών
(το έγγραφο θα αποσταλεί μόνο ηλεκτρονικά)

ΚΟΙΝ:

1. Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
3. Γραφείο ΓΔΑΠΚ
4. Γραφείο ΓΔΑΜΤΕ

ΘΕΜΑ: Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τον εορτασμό των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΕΗΠΚ) 2025 «*Αρχιτεκτονική Κληρονομιά - Γεφυρώνοντας το παρελθόν με το μέλλον*», 26 - 28 Σεπτεμβρίου 2025

Η Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΥΠ.ΠΟ., ως εθνικός συντονιστής, απευθύνει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στην κοινή δράση του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης “Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΕΗΠΚ)/European Heritage Days (EHD)”, με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. [Για περισσότερα σχετικά με τον θεσμό δείτε τον σύνδεσμο: <https://www.europeanheritagedays.com/EHDProgramme/About/About-Us>].

Το φετινό κοινό θέμα του εορτασμού στις ευρωπαϊκές χώρες είναι “*Architectural Heritage: Windows to the Past, Doors to the Future*” με ελληνικό τίτλο «*Αρχιτεκτονική Κληρονομιά - Γεφυρώνοντας το παρελθόν με το μέλλον*» και αποσκοπεί στην ανάδειξη του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν τόσο η ίδια η αρχιτεκτονική κληρονομιά, όσο και η άυλη πολιτιστική κληρονομιά που σχετίζεται με αυτήν, στη διατήρηση προσωπικής και συλλογικής μνήμης, καθώς και στη διαμόρφωση της πολιτιστικής ταυτότητας της Ευρώπης - δείτε σχετικά τον σύνδεσμο <https://www.europeanheritagedays.com/Shared-Theme>.

Η επιλογή του θέματος συνδέεται με την 50ή επέτειο του Ευρωπαϊκού Καταστατικού Χάρτη της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (1975) και την 40ή επέτειο της Σύμβασης για την Προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (Σύμβαση της Γρανάδα, 1985) του Συμβουλίου της Ευρώπης. Αυτές, μαζί με τη Σύμβαση για την Αξία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς για την Κοινωνία (Σύμβαση του Φάρο, 2005), δίνουν έμφαση στο ότι

η αρχιτεκτονική κληρονομιά είναι στοιχείο-κλειδί για την κοινή ιστορία της Ευρώπης και τις ταυτότητες των τοπικών κοινοτήτων, οπότε είναι απαραίτητο να προστατεύεται και να συντηρείται.

Το θέμα προσφέρει την ευκαιρία εξερεύνησης της ποικιλομορφίας των κτηρίων που μας περιβάλλουν καθώς και άλλων υποδομών, κάθε κλίμακας και τεχνοτροπίας, με όρους τεχνικού σχεδιασμού και κατασκευής, λειτουργικότητας και χρήσης, όπως και αισθητικής, και αφορά όχι μόνο σε μεγαλοπρεπή-ιδιαίτερα κτήρια και μνημεία πόλεων, αλλά επίσης σε δρόμους, κτήρια και σπίτια στα οποία οι άνθρωποι δουλεύουν και ζουν καθημερινά.

Ειδικότερα, οι διοργανωτές καλούνται να σχεδιάσουν εκδηλώσεις γύρω από μία ευρεία γκάμα πτυχών της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, όπως:

- τις λειτουργίες (τη χρήση) των κτηρίων (π.χ. θρησκευτική, εμπορική, βιομηχανική, οικιακή ή μνημειακή αρχιτεκτονική που επιδιώκει τη διατήρηση μνήμης κάποιου γεγονότος)
- τις τεχνοτροπίες που έχουν ακολουθηθεί σε διαφορετικές χρονικές περιόδους σε τοπικό και εθνικό επίπεδο καθώς και στοιχεία αυτών που έχουν υιοθετηθεί από αρχιτεκτονικές τεχνοτροπίες άλλων χωρών (κυρίως σε ευρωπαϊκό επίπεδο)
- τα υλικά (πρώτες ύλες) που έχουν χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή κτηρίων και μνημείων, π.χ. η εξόρυξη τοπικών λίθων μπορεί να μας πληροφορήσει για τη γεωλογία μιας περιοχής και την ιστορία των τοπικών λατομείων, ενώ η εισαγωγή υλικών από άλλες περιοχές-χώρες μπορεί να αντανakλά ιστορικές συνδέσεις όπως εμπόριο, κατακτήσεις ή μετακινήσεις πληθυσμών
- την αγροτική αρχιτεκτονική, δεδομένου ότι η αρχιτεκτονική κληρονομιά δεν αφορά μόνο αστικά περιβάλλοντα αλλά και αγροτικές, αγροτικά κτήρια ή άλλα (αρχιτεκτονικά) στοιχεία που συνθέτουν το αγροτικό τοπίο
- τους αρχιτέκτονες των κτηρίων προσεγγίζοντας το θέμα σε επίπεδο ανθρώπων, είτε πρόκειται για γνωστούς αρχιτέκτονες είτε για ντόπιους επαγγελματίες που οι ιστορίες και το έργο τους αξίζει να αναδειχθούν
- τις ιστορίες ανθρώπων και τόπων, που μπορεί να αφορούν από σημαντικά ιστορικά γεγονότα έως και σε προσωπικές αναμνήσεις, με βάση την αντίληψη ότι τα κτήρια μπορεί να ενέχουν βαθιά προσωπικά νοήματα αλλά να είναι επίσης σημαντικά για τη συλλογική μνήμη ή να αποτελούν ισχυρά σύμβολα πολιτιστικής ταυτότητας και να μας συνδέουν με τοπικά, εθνικά και διεθνή γεγονότα
- τη “δύσκολη” κληρονομιά η οποία περιλαμβάνει μέρη που είναι συνδεδεμένα με επώδυνες ή αμφισβητούμενες ιστορίες όπως πόλεμοι, καταπιεστικά καθεστώτα, αποικιοκρατία ή εξόντωση, μέρη τα οποία αξίζουν αναγνώριση και συντήρηση, καθώς βοηθούν να μαθαίνουμε από το παρελθόν, να ενθαρρύνουμε τον κοινωνικό διάλογο και να προάγουμε τις δημοκρατικές αξίες
- την αρχαιολογική αρχιτεκτονική κληρονομιά η οποία περιλαμβάνει ερείπια κτηρίων και θέσεων, αντανakλώντας την πάλη μεταξύ της ανθρώπινης δράσης και του ρόλου της φύσης στο πέρασμα του χρόνου, τη σημερινή κατάσταση διατήρησής τους και την ευκαιρία προβολής του παρελθόντος (είτε αυτά είναι κατασκευές μεγαλοπρεπούς σχεδιασμού είτε απλές λειτουργικές κατασκευές)

- την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, με την έννοια της διερεύνησης γνώσεων, δεξιοτήτων και τεχνικών που ενέχει η δημιουργία κατασκευών (π.χ. λατόμευση, λιθοξοΐα, εφαρμογή επιχρισμάτων, επιχρύσωση κλπ.), πολλές από τις οποίες ή στοιχεία αυτών σώζονται μέχρι σήμερα ή άλλες κινδυνεύουν να χαθούν - μια τέτοια προσέγγιση στοχεύει τόσο στη διατήρηση των δεξιοτήτων όσο και τη βιωσιμότητα πρακτικών που αποτελεί ζητούμενο της εποχής

- τις κοινές ευρωπαϊκές αρχιτεκτονικές τεχνοτροπίες που έχουν αποτυπωθεί σε διάφορα κτήρια των πόλεων, εμπορικούς δρόμους ή κατοικίες, μέσω των οποίων αντανakλώνται οι ιστορικές (δια)συνδέσεις που έχουν προκύψει ανά τους αιώνες μέσω διαφόρων καταστάσεων όπως πολέμων, συνθηκών ειρήνης, εμπορίου και ανταλλαγής ιδεών.

Σημαντική θέση στον εορτασμό του φετινού θέματος έχει και η σύγχρονη αρχιτεκτονική, με παραδείγματα, ιδέες και προβληματισμούς γύρω από τα σημερινά κτήρια, τα οποία μελλοντικά μπορεί να αποτελέσουν πολιτιστική κληρονομιά, διευρύνοντας τις ήδη γνωστές αρχιτεκτονικές αντιλήψεις, όσον αφορά στον σχεδιασμό, την αισθητική, τη λειτουργία και χρήση υλικών αλλά και την αλληλεπίδραση με το περιβάλλον.

Τέλος, ενδιαφέρον παρουσιάζει και η προστασία ιστορικών κτηρίων, κυρίως μέσω βιώσιμων πρακτικών διατήρησης, έναντι των προκλήσεων και απειλών που προκύπτουν από την κλιματική κρίση, δεδομένου ότι οι κατασκευές αυτές δεν ήταν σχεδιασμένες να αντιστέκονται σε ακραίες καιρικές και περιβαλλοντικές συνθήκες.

Ο φετινός εορτασμός των ΕΗΠΚ θα διαρκέσει από **26 έως 28 Σεπτεμβρίου 2025**.

Οι δράσεις που θα σχεδιαστούν μπορούν να είναι είτε με φυσική παρουσία του κοινού, είτε με εικονικά/ψηφιακά μέσα. Οι ψηφιακές δράσεις που θα προγραμματιστούν μπορούν να προβάλλονται σε πραγματικό αλλά και μη χρόνο και, εκτός από τα ηλεκτρονικά μέσα των φορέων τους (ιστοσελίδες, σελίδες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.λπ), θα φιλοξενηθούν και στη σελίδα των ΕΗΠΚ στο Facebook <https://www.facebook.com/EHDaysGR/>.

Το Σαββατοκύριακο (27-28.09.2025) του εορτασμού η είσοδος στα μουσεία, καθώς και στους αρχαιολογικούς χώρους του Κράτους είναι ελεύθερη σύμφωνα με την αρ. 117624/15.03.2024 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 1968/Β/29.03.2024), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Ως ημερομηνία λήξης της **προθεσμίας υποβολής δελτίων συμμετοχής** στον εορτασμό ορίζεται η **16η Ιουνίου 2025**.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Συν: Τέσσερα φύλλα-έντυπα

Εσωτ. διανομή: Γ1, Γ2, Γ3

Η Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της ΔΑΜΕΕΠ

Νικολέττα Σαραγά
Αρχαιολόγος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Όλες οι Κεντρικές Διευθύνσεις, οι Περιφερειακές και Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες της ΓΔΑΠΚ
2. Όλες οι Διευθύνσεις της ΓΔΣΠ
3. Όλες οι Κεντρικές Διευθύνσεις και οι Περιφερειακές Υπηρεσίες της ΓΔΑΜΤΕ
4. Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο
5. Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο
6. Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
7. Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού
8. Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου
9. Μουσείο Ακρόπολης
10. Μουσείο Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου